

# Interreg



## ITALIA-SLOVENIJA



### FORTIS

Progetto standard co-finanziato dal Fondo europeo di sviluppo regionale  
Standardni projekt sofinancira Evropski sklad za regionalni razvoj

## D.3.3.2.1 Delavnica z deležniki

Ta projekt podpira Program sodelovanja Interreg V-A Italija-Slovenija 2014-2020, financira pa ga Evropski sklad za regionalni razvoj. Namenjen je izboljšanju javnih prometnih povezav na čezmejnih območjih med Italijo in Slovenijo z inovativnimi rešitvami in olajševanju vzajemnega poznavanja področja registracije vozil.

Vsebina te publikacije ne odraža uradnega stališča Evropske unije. Za vsebino te publikacije je odgovoren njen avtor - PP2 (FJK).

**Različica: Št. 1.0 (17.08.2022)**

**Avtor: PP2 – Dežela FJK**

## Kazalo vsebine

1	UVOD .....	3
2	POROČILO O DELAVNICI DELEŽNIKOV O STORITVAH ČEZMEJNEGA JAVNEGA PREVOZA .....	4
3	POROČILO O DELAVNICI DELEŽNIKOV O PREVERJANJU TEŽKIH VOZIL NA KRAJU SAMEM .....	5
4	SEZNAM UDELEŽENCEV .....	6

## 1 UVOD

Glavni cilj projekta FORTIS je aktiviranje tesnejšega in stalnega medinstitucionalnega dialoga med nosilci odločanja, menedžerji in javno upravo na čezmejni ravni o dveh glavnih projektnih temah: storitvah javnega prevoza in postopkih registracije vozil/izdaje vozniških dovoljenj.

Eden izmed razlogov, ki omejuje usklajevanje storitev na čezmejnih območjih, pogosto predstavlja pomanjkanje medinstitucionalnega sodelovanja in dialoga med glavnimi regionalnimi in lokalnimi deležniki. Takšne razmere državljanom v prvi vrsti otežujejo dostop do javnih storitev, kar skupaj s pomanjkanjem učinkovitih integriranih storitev na obmejnih območjih prispeva k upadanju števila prebivalcev na periferiji in podeželskih območjih in krepitvi preseljevanja na mestna območja.

V tem smislu je sodelovanje deležnikov očitno bistvenega pomena za zagotavljanje doseganja rezultatov projekta FORTIS, ta dokument pa je namenjen poročanju o enem izmed orodij, ki se uporabljajo za doseganje in vključevanje deležnikov, to pa so delavnice deležnikov, organizirane v okviru sklepne konference projekta, ki je potekala 7. junija v Trstu/Trieste na temo čezmejnega javnega prevoza in preverjanja težkih vozil na kraju samem.

V nasprotju s tem, kar je bilo prvotno načrtovano v izročku **D.3.3.1.1**, je bilo treba zaradi prednostne obravnave del, ki so se izvajala v okviru delovne skupine Promet, energetika, okolje in prostorsko načrtovanje, spremeniti del postopka, predvidenega v metodologiji za vključevanje deležnikov. 26. januarja 2021 je bilo organizirano srečanje tega delovnega omizja Skupnega odbora Dežele FJK - Republike Slovenije za obravnavo nekaterih vprašanj v zvezi s prometnim sektorjem, s posebnim poudarkom tako na čezmejnih storitvah javnega prevoza kot na postopkih za nadzor nad težkimi tovornimi vozili. Glavni rezultat razprave, na kateri so med drugimi sodelovali tudi predstavniki Ministrstva za zunanje zadeve in Ministrstva za infrastrukturo Republike Slovenije ter predstavniki Direktorata za infrastrukturo in ozemlje dežele Furlanije - Julijske krajine, je bil sporazum o nadaljevanju dela na naslednjih področjih:

1. Storitve čezmejnega javnega cestnega prevoza v obmejnem pasu
2. Sofinanciranje čezmejnih železniških povezav vzdolž osi Videm/Udine–Trst/Trieste–Ljubljana (vlak CROSSMOBY)
3. Podaljšanje potniške železniške povezave Slovenskih železnic (SŽ) v Novi Gorici do goriške železniške postaje.
4. Javni čezmejni pomorski promet (Trst/Trieste–Koper).
5. Podaljšanje obdobja poskusne uvedbe integrirane vozovnice za avtobus in vlak na relaciji Trst/Trieste–Ljubljana
6. Čezmejni sodelovalni pristopi k nadzoru težkih tovornih vozil.

Izid omenjenega srečanja je utrl pot za vzpostavitev sklopa šestih čezmejnih tematskih delovnih omizij, temelječih na vsebini in dejavnostih projektov CROSSMOBY in FORTIS, pripravljenih na najvišji možni čezmejni institucionalni ravni (po enem za vsako izbrano temo, vključno z navedenima delovnima omizjema o čezmejnem javnem prevozu in o postopkih registracije vozil/izdaje vozniških dovoljenj); štiri izmed šestih so bila vezana na pričakovane dosežke projekta FORTIS, s čimer so na institucionalni ravni podprla pogovore o opredelitvi pričakovanega **Načrta za spodbujanje javnega prevoza na čezmejnih območjih (D.3.3.2.2)** in **Memoranduma o soglasju za spodbujanje javnega prevoza na čezmejnih območjih (D.3.3.2.3)**, namenjenega spodbujanju javnih prometnih povezav na čezmejnih območjih, ter predvidenega **Omrežja sodelovanja (D.3.3.2.4)**, vključno z vložki, ukrepi in strateškimi predlogi deležnikov projekta FORTIS.

Glede na rezultate srečanj teh tematskih delovnih omizij, ki so potekala v letih 2021 in 2022, z izjemo petega (o integrirani vozovnici za avtobus in vlak), ki doslej še ni bilo izvedeno, je bilo treba izvesti posvetovanje z deležniki v drugem koraku, ob tem pa dati prednost le omejenemu številu neposredno vključenih deležnikov.

Delavnica deležnikov je bila posledično preložena na skrajno obdobje trajanja projekta FORTIS, znotraj navedenega okvirja Zaključne konference projekta, ki je potekala 7. junija v Trstu/Trieste in katere dnevni red je vključeval dve različni delavnici, namenjeni vključevanju, poleg vseh projektnih partnerjev, tudi povezanih partnerjev in deželni/lokalni deležnikov: delavnico deležnikov o storitvah čezmejnega javnega prevoza in delavnico deležnikov o preverjanju težkih vozil na kraju samem.

## 2 POROČILO O DELAVNICI DELEŽNIKOV O STORITVAH ČEZMEJNEGA JAVNEGA PREVOZA

Prva delavnica deležnikov, ki je potekala pod naslovom »Oblikovanje, aktiviranje in spodbujanje storitev čezmejnega javnega prevoza: kritična področja in perspektive« (*Design, activate and promote cross-border public transport services: criticalities and perspectives*), je bila namenjena tematiki storitev čezmejnega javnega prevoza, vodil pa jo je profesor Andrea Stocchetti z beneške univerze Cà Foscari, ki nastopa kot partner strateških projektov CROSSMOBY in MIMOSA (Interreg Italija-Hrvaška). Rezultati dveh krogov vprašanj, zastavljenih naslednjim govorcem, so navedeni spodaj.

- 1) Marina Zanne, vodja katedre za ekonomijo in management v prometu
- 2) Univerza v Ljubljani, Fakulteta za pomorstvo in promet
- 3) Massimiliano Angelotti, Centralni direktorat za infrastrukturo in ozemlje, dežela Furlanija - Julijska krajina
- 4) Miro Kristan, projektni vodja pri Posoškem razvojnem centru
- 5) Irena Cergol, Regionalni razvojni center Koper
- 6) Andrea Ballarin, zunanji strokovnjak - CEI

Vpliv pobud, ki so bile na programskem območju izvedene v okviru različnih Interreg projektov o razvoju lokalne in regionalne mobilnosti, so prepoznali vsi govorniki, ki so takšne pobude ocenili kot:

- bistvenega pomena za spodbujanje dialoga, ki je na tem področju ključnega pomena za prepoznavanje skupnih vprašanj in iskanje možnih rešitev, saj se tako cestni kot pomorski promet kažeta kot izvedljivi možnosti. Medtem ko je prvi lažje izvedljiv, pa je slednji vsekakor obsežnejši, vendar bi lahko bil privlačnejši tako za prebivalce kot za turiste;
- zelo pomembne za podpiranje dialoga s sosednjimi območji o različnih temah, vključno z mobilnostjo, tudi na institucionalni ravni. Kljub širokim možnostim mobilnosti, ki jih nudi schengensko območje, je administrativna meja še vedno prisotna in otežuje aktiviranje skupnih pobud s področja javnega prevoza. Glede na dejstvo, da te težava v večini primerov še ni bila odpravljena, zanjo še vedno vlada veliko zanimanje tudi s strani Evropske komisije. Povpraševanje po prevoznih storitvah narašča, zlasti po intermodalnih in čezmejnih rešitvah, in pojavljata se priložnost in potreba po nadaljevanju sodelovanja na tem področju;
- zelo uporabno, kljub dejstvu, da turisti večinoma uporabljajo lastna vozila in da uporabe javnega prevoza ni mogoče predpisati, saj je pri izvajanju teh pobud treba upoštevati tudi lokalno prebivalstvo. Vendar pa določenih izmed teh težav državna uprava ne zazna, zato je čezmejno sodelovanje med lokalnimi in regionalnimi partnerji pomembno in nujno potrebno;
- pobude, s katerimi postane bolj očitno, da ima mobilnost ključno vlogo v določenih regijah, kjer velik izziv predstavlja sožitje med pristaniščem in prebivalci. V tem smislu lahko evropski projekti prispevajo k dobremu sožitju koristnih gospodarskih dejavnosti in dejavnosti, potrebnih za prebivalce in okolje;
- pobude, ki jih uporabniki dojemajo kot pozitivne. Tudi plačilo majhnega zneska za posebno prevozno storitev ne bo veljalo za negativen dejavnik, če bo ta storitev učinkovita in pripravna. V tem smislu evropski projekti predstavljajo dragoceno priložnost za razvoj inovativnih storitev, ki sicer ne bi bile realizirane. Drug pomemben vidik se nanaša na obveščanje o pobudah, ki bi ga bilo treba čim učinkoviteje

razširiti med prebivalce in tako prispevati k uspešnosti in ekonomski vzdržnosti storitev, ki sta neobhodno potrebni za njihovo stalnost.

V zvezi s tem, kako te storitve narediti uspešne in privlačne za uporabnike, so govorniki izpostavili:

- pomembnost vključevanja deležnikov za vzpostavitev storitev, ki bi resnično zadovoljile potrebe lokalnih skupnosti;
- priložnost in pomen manjših infrastrukturnih del za doseganje večje učinkovitosti storitev (več lokalnih postankov, zasloni za prikazovanje informacij o časovnem razporedu avtobusnih voženj v realnem času) in omogočanje uporabnikom, da potujejo z lastnimi kolesi;
- potrebo po opazovanju odziva uporabnikov na uvedbo novih storitev, saj bi se lahko vzorci njihovega ravnanja spremenili tudi zaradi zunanjih dejavnikov, kot je rast cen naftnih derivatov;
- pomembnost boljše in učinkovitejše promocije novih storitev;
- potrebo po ohranjanju odprtega dialoga med odločevalci in operaterji, s čimer bi odpravili ovire in izzive, ki bi se lahko pojavili med uvajanjem storitev.

### 3 POROČILO O DELAVNICI DELEŽNIKOV O PREVERJANJU TEŽKIH VOZIL NA KRAJU SAMEM

Drugo delavnico deležnikov, posvečeno tematiki preverjanja težkih vozil na kraju samem, z naslovom »Preverjanje težkih vozil na kraju samem: stanje tehnike in možni prihodnji razvoj« (*On-site check of heavy vehicles: state of the art and possible future developments*), je moderiral ing. Sebastiano Cacciaguerra, nekdanji namestnik centralnega direktorja Centralnega direktorata dežele Furlanije - Julijske krajine.

Rezultati dveh krogov vprašanj, zastavljenih naslednjim govorcem, so navedeni spodaj:

- 1) Nicola Salvato, vodja lokalne policije, občina Krmin/Cormons
  - 2) Marjan Nahtigal, Ministrstvo za Infrastrukturo Republike Slovenije
  - 3) Herman Zakrajšek, direktor Inšpekcije za cestni promet, Inšpektorat Republike Slovenije za infrastrukturo, Ministrstvo za infrastrukturo Republike Slovenije
  - 4) Mauro Pipan
  - 5) Paolo Leonardi
  - 6) Monica Bison
- pomembnost preverjanja težkih vozil na kraju samem, glede na res veliko število vozil, ki prihajajo iz različnih držav in prečkajo ozemlje tako dežele FJK kot Slovenije. Dejansko bi bilo treba skupne dejavnosti, ki so bile uvedene v okviru projekta FORTIS, razširiti tudi na druge sosednje države, kot je Avstrija;
  - pomembnost vzpostavitve stika s sogovornikom in s stično točko na drugi strani državne meje, kar se zdi malo relevantno, je pa dejansko zelo pomembno, saj je mogoče le tako razpravljati o skupnih vprašanjih in se skušati učiti drug od drugega;
  - pomembnost vzpostavitve čezmejnega dialoga, ki bi ga bilo mogoče celo formalizirati z vzpostavitvijo skupnega delovnega omizja, kot je bila že izvedeno na temo čezmejnega javnega prevoza;
  - dejstvo, da pristojnosti dežele FJK glede nadzora meje – na centralni ravni – temeljijo na posebnem pooblastilu. Kljub temu se pred projektom FORTIS ni nikoli zgodilo, da bi civilna motorizacija sodelovala v kakršnem koli evropskem projektu. K sreči je FORTIS zapolnil to vrzel, saj je končno omogočil vzpostavitev plodnega sodelovanja s slovenskimi organi na področju preverjanja težkih vozil.
  - pomembnost štiridnevnega obdobja izvajanja skupnega preverjanja, organiziranega v okviru projekta: to je bil začetek dolgega sodelovanja, ki bi moral, da bi bil še učinkovitejši, vključevati še večje število

deležnikov. V ta namen bi bila najprimernejša rešitev vzpostavitve skupnega delovnega omizja na to temo.

- pomembnost teh preverjanj za varnost celotnega prebivalstva zadevnih območij;
- dejstvo, da je bila to dragocena priložnost za razumevanje razlik med nadzori, ki se izvajajo na obeh straneh meje.

S sklicevanjem na to, kako je mogoče takšno sodelovanje v prihodnosti spodbujati in ga še dodatno izboljšati, so bila v odgovorih izpostavljena naslednja dejstva:

- vzpostavitev stalnega skupnega delovnega omizja o nadzoru težkih vozil;
- izmenjava podatkov in primeri dobrih praks;
- izvajanje skupnih nadzorov cest in usposabljanj (tj. seminarjev, delavnic), ki so bistvenega pomena za varnost obeh strani;
- vključevanje dodatnih deležnikov in sosednjih držav, kot je Avstrija;
- skupni najem ali nakup opreme, vključno z mobilnim nadzornim centrom;
- posebna pozornost mora biti namenjena tematiki nevarnega blaga in preobremenitev;
- prehod s papirnate na digitalno dokumentacijo.

## 4 SEZNAM UDELEŽENCEV

### SEZNAM UDELEŽENCEV

- Peter Canciani (CEI)
- Ana Sinkovic (CEI)
- Ana Aligrudic (CEI)
- Andrea Ballarin (CEI – Studioballarin)
- Valeria D’Arnese (CEI - Studioballarin)
- Massimiliano Angelotti (RFVG)
- Viviane Basso (RFVG)
- Irene Cermeli (RFVG)
- Ivana Štrkalj (MOK)
- Klemen Gostič (RRA LUR)
- Špela Kranjc (RRA LUR)
- Sebastiano Cacciaguerra
- Andrea Stocchetti (UNIVE)
- Marina Zanne (Faculty of Maritime Studies and Transport, University of Ljubljana)
- Miro Kristan (PRC - Soča Valley Development Center)
- Irena Cergol (RRC – Regional Developing Center - Koper)



- Nicola Salvato (Municipality of Cormons)
- Marjan Nahtigal (Ministry of infrastructure - Land Transport Directorate)
- Herman Zakrajšek (Ministry of infrastructure - Land Transport Directorate)
- Mauro Pipan (RFVG)
- Paolo Leonardi (RFVG)
- Monica Bison (RFVG)
- Mauro Zinnanti (Autorità di sistema portuale del mare Adriatico orientale)
- Pierpaolo Pentucci (UNIVE)
- Marilanda Bianchini (UnionCamereVeneto)
- Alessandro Puhali (GECT GO)